

Tisztviselők és munkások.

331

Hess

„Nem állítjuk — írja Dienes László elvtárs a *Vörös Újság* vasárnapi számában —, hogy ma a munkásság uralma alatt nem éri néha a tisztviselőket méltánytalan elbánás a munkások részéről.“ Valóban igen sok méltatlan, igaztalan bántalom éri a tisztviselőket a proletárdiktatura megszületése óta, de annyira méltánytalan és annyira igazságtalan támadás talán még egyszer sem érte őket, mint éppen Dienes elvtárs cikkében. Kicsit különös, hogy valaki először megállapítja, hogy a tisztviselőket méltatlanul bántalmazzák, azután önmaga is rug egy nagyot rajtuk.

Azt mondja Dienes, hogy a munkásság animozitása a hivatalnokkal szemben *jogos és szükséges*. „baj volna, ha nem volna meg“. A tisztviselő a munkásnak *ellensége*, akit a munkásnak *gyűlölnie* kell. „Csak hadd gyűlölje a tisztviselőt a proletáriátus“, így uszítja Dienes a munkásokat ellenük. A tisztviselőket pedig azzal biztatja, hogy ne képviseljék a bürokráciát (?), *ha nem akar-nak összetöretni*. Legjobb lesz, ha a tisztviselő elnevezést is elfelejtik és helyette a Kun Béla által ajánlott „*munkatárs*“ nevet veszik föl. Külön tisztviselői szervezeteiket is föl kell oszlatniok és be kell olyadni a szakmájuknak megfelelő szakszervezetekbe.

Mindezeket pedig azért, mert Dienes szerint a tisztviselősereg szerves részét képezte az osztályelnyomó államnak, *eszköze volt a burzsoáziának a proletáriátus elnyomásában*, a katonai államgépezet főerőssége volt. Amikor ezt az államgépezetet a proletárság összetöri, „nem kívánható tőle, hogy szelid érzelmeket tápláljon annak *megtestesítői*, a hivatalnokokkal szemben“.

Dienes elvtárs már másodszor szerez keserű perceket a jobbérzésű tisztviselőknek. Először egy előadásában, amelyet a tisztviselőknek tartott a tisztviselőkről. A legmegbízhatóbb szocialista tisztviselők jöttek ott össze, hogy megtudják Dienestől, hogyan he-

7
ein Lopez

lyezkedhetnek el a kommunista társadalomban. Ehelyett azonban Dienes alaposan lefordta őket a multak büneiért és „álproletároknak“ meg „félproletároknak“ csufolta ki őket, úgy hogy szegények azzal az érzéssel távoztak, hogy ugylátszik, nem jó önekik ez a proletárdiktatura. Most pedig ebben a cikkében gyűlöletre uszítja ellenük a munkásságot — akit pedig éppenséggel fölösleges uszítani —, majd összetöréssel fenyegeti őket és azt tanácsolja, hogy még a nevüket is tagadják el, ha élni akarnak.

Kénytelen vagyok vitába bocsátkozni Dienes elvtárrsal — bár cikke nem nagyon mélyen szántó és csöppet sem tárgyilagos —, mert fontosnak tartom a munkásságnak megmagyarázni, hogy Dienesnek és a Dieneseknek nincsen igazuk és fontosnak tartom a tisztviselőket megnyugtatni, hogy ez nem szocialista fölfogás, nem kell félniök a Dienesektől.

Azon állítással szemben, hogy a tisztviselő az osztályelnyomó államnak, a katonai államgépezetnek a főerősége volt, könnyű volna azt felelnem, hogy mi volt akkor a hadiüzemek, a tőlénygvárak, fegyvergyárak, sth. munkássága? De mi volt általában a kapitalizmust szolgáló, a kapitalizmus háborújában vérét hullató egész ipari munkástábor? Kérdezhetném, miért nem hirdet ezek ellen is gyűlöletet Dienes elvtárs? És ha a bürokratikus katonai államgépezet összetörésével együtt az azt „megtestesítő“ tisztviselőcsereget is össze akarja törni, miért nem tör össze az elpusztított kapitalista ipari termelés ugyanilyen megtestesítőit, az ipari munkásságot?

Azonban inkább megmagyarázom Dienes elvtársnak és a többieknek, hogy nem igaz az, mintha a tisztviselők a munkáselnyomás eszközei lettek volna. Dienes elvtárs nem tudja, hogy a jegyzők, a szolgabírák, a megyei és a minisztériumi tisztviselők, akikre ez a vád többé-kevésbé ráillik, nem reprezentálják a tisztviselői kart, mert hiszen ezek tulajdonképpen nem is tisztviselők. Ezek mind földbirtokosok, dzsentrik, kapitalisták, akik nem a tisztviselői fizetésükből élnek, díjtalan, alig díjazott, meg tiszteletbeli állásokat töltenek be, a kapitalista állam poli-

tikai hatalmának végrehajtó szervei.

Ezeknek még az a kevés tisztviselői fizetés is *munkanélküli* jövedelemnek számít, mert

ők a hivatalban nem szoktak dolgozni, oda csak naponta egy-két órára néztek be, sokan csak hetenként egyszer-kétszer, ott azután elolvasták az újságot, ittak néhány pohár sört, kicsit diskuráltak, azután kimentek a korzóra sétálni. Nem lehet őket tisztviselőnek tekinteni, *ezek állástviselők voltak.*

Csak annyira tisztviselők ezek, amennyire tisztviselőnek lehet mondani a minisztert és a képviselőt. Ezek most falun laknak, jól éneek, van mit enniök és észre sem veszik a munkásság tisztviselőgyűlöletét. Ellenben azok, akik ellen a munkásság haragja megnyilvánul, akik azt fájdalmasan sinylik, olyan tisztviselők, akiknek a munkáselnö-máshoz semmi közük, akik maguk is elnyomott kizsákmányolt proletárok voltak: a vasutasok, a postások, a hajósok, a póstatákarékpénztári, adóhivatali, pénzügyigazgatósi tisztviselők, bankhivatalnokok, könyvelők, levelezők ésatöbbi éhesek, kopottak, rongyosak, a magántisztviselők. Ezek ellen hirdet gyűlöletet, ezeket fenyegeti összetöréssel, elpusztítással Dienes László elvtárs.

Mit vétettek ezek a munkások ellen? Mi-
ben voltak ezek „*ellenségei*” a munkások-
nak, miért szükséges, hogy a munkásság
gyűlölje a vasutasokat, a postásokat és a
többieket? Ha van valami bűnük, legföljebb
az, hogy *nem* vettek részt a munkásság moz-
galmaiban, *nem* ismerték föl osztályhelye-
züket, *nem* voltak sem munkástestvéreikkel,
sem önmaguk között szolidárisak, *nem* viv-
tak osztályharcot. Mind csupa negatívum ez,
amit *nem* gyűlölettel, hanem tanítással, ne-
veléssel, agitációval kell gyógyítani. Ha
ezért gyűlölet jár, akkor miért *nem* uszít
Dienes elvtárs a földműves-szegények ellen,
akiknek még ma sincs osztályöntudatuk,
akik soha *nem* voltak szolidárisak az ipari
munkássággal. Vagy éppen az ipari mun-
kásság kétharmada ellen, akiktől szerintem
sokkal nagyobb bűn, hogy *nem* szervezked-
tek, *nem* voltak szolidárisak a többiekkel?

Igaza van abban Dienesnek, hogy a tisztviselői szakszervezeteknek meg kell szünniök és a tisztviselőknek be kell lépni a szakmájuk szerinti szervezetekbe. Csak azt nem tudja, úgy látszik, Dienes elvtárs, hogy ez már jórészt megtörtént, alig van már tisztviselői szakszervezet. A vasuti tisztviselők együtt vannak már a vasuti munkásokkal, a postások is, a közalkalmazottak szövetsége sem csupán tisztviselői szervezet, a bankmunkások sem választják külön a tisztviselőket. Csak a magántisztviselők vannak még külön szervezetben, de ez nem is lehet máskép, mert például egy fémárugyár tisztviselői nem léphetnek be a vas- és fémmunkások szakszervezetébe.

Azt sem bánom, ha megszüntetjük a *tisztviselő* nevet. De azt már nem tartanám szerencsésnek, ha „*munkatársnak*” neveznők el őket. Nemesak azért, mert a szó értelme nem felel meg a tisztviselő munkájának, hanem főleg azért, mert ez megint csak megkülönböztetné a tisztviselőt a munkástól. Nevezziük őket egyszerűen *munkásnak* és szokjunk hozzá, hogy *mindenki, aki munkájából él, az munkás*. És fogjunk össze azon cél elérése érdekében, hogy minden munkás egymást testvérének ismerje, egymással teljes szolidaritásban és minden gyűlölködés nélkül éljen. Mert ez elengedhetetlen előfeltétele a szocializmus megvalósításának.

És még egyszer hangsúlyozom, az igazi tisztviselők, a vasutasok és postások és a többiek nem bűnösök; sohasem nyomták ők el a munkásságot. Remélem, hogy a józan ipari munkásság ezt be fogja látni. És az ipari munkásságot még arra kérem, hogy ne tűrje tovább az ilyen irányú agitációt, ne engedje kiéleződni a viszonyt a tisztviselőkkel szemben, ne idegenítsék el maguktól a tisztviselőket. Mert ha egyszer a vasutasok, — akár csak egyedül a vasutasok — fölingerlődnek a munkások ellen, akkor a legnagyobb bajokat okozhatják a fiatal Tanácsköztársaságnak.

Hesslein József.

Népszava 5/28